

**Узаемадзеянне сям'і і
дашкольнай
установы ў
выхаванні і развіцці
дзяцей дашкольнага
ўзросту і іх
аднагодкаў з цяжкімі
Парушэннямі
Маўлення (ЦПМ)**

План лекцыі:

1. Асноўныя паняцці.
2. Задачы выхавання дзяцей дашкольнага ўзросту з ЦПМ ў сям'і.
3. Пазіцыі бацькоў у адносінах да дзіцяці і яго маўленчых парушэнняў.
4. Неспрыяльныя фактары выхавання ў сям'і дзяцей дашкольнага ўзросту з ЦПМ.

5. Псіхалагічны клімат у сям'і, якая мае дзіця з ЦПМ.
6. Крытэрыі аптымальнай бацькоўскай пазіцыі.
7. Формы працы з бацькамі.
8. Этапы мадэлявання ўзаемадзеяння спецыяльнай дашкольнай установы з сям'ёй.

1. Асноўныя паняцці

Сям'я - гэта сацыяльна санкцыянаванае і адносна пастаяннае аб'яднанне людзей, звязаных сваяцтвам, шлюбам або ўсынаўленнем, якія жывуць разам і эканамічна залежныя адзін ад аднаго.

Сямейная педагогіка - навука аб выхаванні дзяцей у сям'і.

Сямейнае выхаванне - частка грамадскага выхавання, унікальнасць якога заключаецца ў бесперапыннасці, адначасовым ахопленне ўсіх бакоў асобы, якая фарміруецца.

2. Задачы выхавання дзяцей дашкольнага ўзросту з ЦПМ у сям'і

Задачы:

■ Выхаваўчыя:

- фарміраванне асноў характару дзіцяці, яго зыходных маральных устаноў
- закладанне асноў працавітасці, імкнення да грамадска-карыснай дзейнасці, да парадку і дысцыпліны.

■ Адукацыйныя:

- сям'я ажыццяўляе маральна-эстэтычную падрыхтоўку да сямейных адносін;
- фарміруе пачуцці любові, зычлівасці, павагі да бацька і маці, сёстрам і братам;
- узбройвае ўменнямі і навыкамі арганізацыі побыту, сямейнага вольнага часу, вядзення сямейнай гаспадаркі.

■ Развіваючыя:

- стварэнне ўмоў для фізічнага, маральнага, разумовага, працоўнага, эстэтычнага станаўлення дзяцей у працэсе паўсядзённай дзейнасці і зносін.

3. Пазіцыі бацькоў у адносінах да дзіцяці і яго маўленчых парушэнняў:

- прыняцце сям'ёй дзіцяці і яго маўленчых парушэнняў (бацькі адказна ставяцца да лячэння і выхавання дзіцяці)
- прыняцце сям'ёй дзіцяці, але не парушэння (бацькі не вераць у магчымасць выздараўлення, саромяцца быць з такім дзіцём ў грамадстве);
- непрыняцце дзіцяці, а прыняцце яго праблемы (пазіцыя пастаяннага абвінавачвання навакольных);
- непрыняцце і дзіцяці, і яго праблемы (бацькі не разумеюць у поўнай меры адказнасці за лёс дзіцяці, гатовыя перакласці адказнасць за сваё дзіця на медыкаў).

4. Неспрыяльныя фактары выхавання ў сям'і дзяцей дашкольнага ўзросту з

ЦПМ:

- ⦿ абмежаванне зносін з дзіцём
- ⦿ няправільная гаворка бацькоў;
- ⦿ ізаляцыя дзіцяці з парушэннямі мовы ад калектыву аднагодкаў;
- ⦿ - гіпер- і гіпаапека ў адносінах да дзіцяці;
- ⦿ невыкананне ахавальнага рэжыму;
- ⦿ высокія патрабаванні да дзіцяці;
- ⦿ недаацэнка здольнасцяў дзіцяці ў сувязі з наяўнасцю парушэння;
- ⦿ негатыўнае стаўленне бацькоў да рэкамендуемых аздараўленча-выхаваўчых мер ўздзеяння на дзіця з парушэннямі маўлення;
- ⦿ нявера ў поспех працы з дзіцём.

5. Псіхалагічны клімат у сям'і, якая мае дзіця з ЦПМ:

- бацькі адчуваюць нервова-псіхічную і фізічную нагрузку, стомленасць, напружанне, трывогу;
- асобасныя праявы і паводзіны дзіцяці не адказваюць чаканням бацькоў, і, як следства, выклікаюць у іх раздражненне, горыч;
- сямейныя ўзаемаадносіны парушаюцца і скажаюцца;
- сацыяльны статус сям'і зніжаецца;
- псіхалагічны канфлікт узнікае ў сям'і як вынік сутыкнення з грамадскім меркаваннем, не заўсёды адэкватна ацэньваючым намаганні бацькоў па выхаванні і лячэнні асаблівага дзіцяці.

6. Крытэрыі аптымальнай бацькоўскай пазіцыі:

- **Адэкватнасць** - грунтуецца на рэальнай дакладнай ацэнцы асаблівасцяў свайго дзіцяці, на ўменні ўбачыць, зразумець і паважаць яго індывідуальнасць.
- **Гнуткасць** - разглядаецца як гатоўнасць і здольнасць змены стылю зносін, спосабаў уздзеяння на дзіця па меры яго сталення і ў сувязі з рознымі зменамі ўмоў жыцця сям'і.
- **Прагнастычнасць** - арыентацыя на «зону бліжэйшага развіцця» дзіцяці і на задачы заўтрашняга дня.

7. Формы работы з бацькамі:

■ А) індывідуальныя:

-гутаркі

-анкетаванне;

-наведванне педагогамі сям'і;

-наведванне бацькамі заняткаў у дашкольнай установе;

-падрыхтоўка заданняў і рэкамендацый для дзяцей на выхадныя дні.

■ Б) Калектыўныя:

- бацькоўскія сходды;
- «круглыя сталы»;
- канферэнцыі (агульныя і групавыя);
- кансультацыі;
- дні адчыненых дзвярэй

- **В) Наглядна-інформаційна:**
 - вистава дитячих работ;
 - оформлення інформаційних стендів;
 - вистава нової педагогічної і науково-популярної літератури;
 - куток для батьків

8. Этапы мадэлявання ўзаемадзеяння спецыяльнай дашкольнай установы з сям'ёй:

▪ **Дыягнастычны:**

- азнакамленчая праца з бацькамі;
- збор анамнестычных звестак пра дзіця;
- анкетаванне бацькоў.

▪ **Планава-прагнастычны:**

- планаванне работы з бацькамі;
- правядзенне агляднага сходу для бацькоў.

▪ **Дзейнасны:**

- праца па заданні педогога;
- кансультацыйна-інфармацыйная праца з бацькамі;
- удзел бацькоў у арганізацыі прадметна-развіццёвага асяроддзя групы.

▪ **Вынікова-аналітычны:**

- правядзенне (на працягу года) спецыялістамі дашкольнай установы адукацыі адкрытых заняткаў для бацькоў з мэтай выяўлення дынамікі развіцця дзяцей;
- абмеркаванне вынікаў карэкцыйна-адукацыйнай работы за год.